

RAADSINFORMATIEBRIEF (RIB)

Registratienr : D/23/100113
Inlichtingen: Bocken, Danja /
Eilers, Mireille
Team: Sociaal Domein
Portefeuillehouder: Math Wilms
Onderwerp: Omruilactie witgoed
gemeente
Maasgouw 2023
Bijlage:

Aan de leden van de raad van de gemeente Maasgouw

Geachte leden van de raad,

Graag willen wij u met deze raadsinformatiebrieven informeren over de aankomende omruilactie witgoed binnen de aanpak energiearmoede.

Achtergrond

In 2022 bereikten de energieprijzen in de EU een recordniveau. Hierdoor hebben veel inwoners met een laag inkomen moeite (gehad) om (energie)rekeningen te betalen.

Het Rijk heeft daarom een aantal maatregelen genomen om inwoners op diverse manieren te helpen. Onder meer hebben huishoudens met een laag inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum in 2022 een energietoeslag ontvangen. Daarnaast hebben alle huishoudens in november en december 2022 een compensatie van € 190 per maand via de energierekening ontvangen. Ook geldt vanaf 01-01-2023 een maximumtarief voor gas en elektriciteit tot een gemiddeld gebruik (energieplafond). Daarnaast is er in februari een landelijk Tijdelijk Noodfonds Energie opgestart. Dit noodfonds is opgericht om huishoudens met een inkomen tot 200% van het wettelijk sociaal minimum te ondersteunen.

Inmiddels is het Tijdelijk Noodfonds niet meer actief, het prijsplafond stopt aan het einde van dit jaar en de tijdelijke btw-verlaging op energie is teruggedraaid. Energiebedrijven en het Nibud verwachten dat een groot aantal huishoudens in de problemen dreigt te komen door het wegvallen van deze steunmaatregelen.

Specifieke Uitkering Aanpak Energiearmoede

Door het Rijk zijn er in 2022 middelen beschikbaar gesteld in de vorm van een Specifieke Uitkering (SPUK) Aanpak Energiearmoede 2022. Deze SPUK bedraagt voor de gemeente Maasgouw € 397.000.

Deze middelen kunnen gemeenten inzetten om huishoudens die kampen met energiearmoede te helpen. Er is sprake van energiearmoede wanneer huishoudens met een laag inkomen door de hoge energiekosten de energierekening niet meer kunnen betalen.

Deze SPUK-gelden moeten uiterlijk voor december 2024 zijn uitgegeven. Dit houdt in dat de gelden beschikbaar zijn gesteld tot deze datum. Wat niet is uitgegeven wordt terugbetaald aan het Rijk. Het is daarom van belang om de middelen in te zetten op een manier waarop onze inwoners het meest geholpen worden.

Om de middelen vanuit het Rijk zo efficiënt mogelijk in te zetten is er een plan van aanpak Energiearmoede opgesteld. Het college heeft op 13 september 2022 ingestemd met het Plan van aanpak Energiearmoede 2022. Hierbij is gekozen voor een persoonlijke en lokale aanpak.

Bespaarcoach

Zo is er in het kader van de aanpak energiearmoede in november 2022 een bespaarcoach aangesteld die inwoners persoonlijk bezoekt en adviseert over kleine energiebesparende maatregelen. Na inventarisatie worden deze maatregelen bij de inwoners thuis geïnstalleerd. Dit alles wordt kosteloos aangeboden aan de inwoners binnen de doelgroep.

De bespaarcoach heeft sinds november 2022 zo'n 130 huisbezoeken afgelegd en deze huishoudens kunnen helpen met kleine energiebesparende maatregelen. De bespaarcoach signaleert naar aanleiding van deze huisbezoeken en zijn contacten met inwoners een aantal zaken. Zo blijkt uit inventarisatie dat een groot gedeelte van de inwoners, binnen de doelgroep, baat heeft bij een nieuw en energiezuinig witgoedapparaat. Het vervangen van een witgoedapparaat wordt binnen de voorwaarden van de SPUK-regeling gezien als een kleine energiebesparende maatregel en kan daarom ingezet worden voor de doelgroep.

Door de verontrustende signalen vanuit de energiebedrijven en het Nibud is het van belang om, naast de kleine energiebesparende maatregelen die al worden uitgevoerd door de gemeente, inwoners breder te ondersteunen. Een omruilactie gericht op energie-intensief witgoed is hierbij een zeer wenselijk initiatief. De vervanging van een energie-intensief witgoedapparaat voor een energiezuinig witgoedapparaat laat meteen een besparing op de energierekening zien.

Subsidieregeling omruilactie witgoed

Het college heeft een subsidieregeling omruilactie witgoed gemeente Maasgouw vastgesteld. Hiermee worden inwoners van de gemeente Maasgouw in de gelegenheid gesteld om één energie-intensief witgoedapparaat om te ruilen voor een energiezuinig witgoedapparaat. Inwoners kunnen zo direct besparen op hun energierekening. De witgoedregeling maakt hiermee onderdeel uit van maatregelen die genomen worden om energiearmoede tegen te gaan.

Om tot de huidige regeling te komen hebben we kennis genomen van de ervaringen die opgedaan zijn in andere gemeenten en is er gesproken met meerdere partners uit het werkveld. Er zijn diverse regelingen met elkaar vergeleken om te komen tot de best passende regeling voor de gemeente Maasgouw.

De witgoedregeling is bestemd voor inwoners met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum. Hierbij wordt aangesloten bij de doelgroep van de Energietoeslag 2022. Deze inwoners zijn in beeld bij de gemeente en zijn reeds eerder benaderd voor een afspraak met de bespaarcoach.

Voor deze witgoedregeling wordt er, binnen de bestaande middelen, € 200.000 gereserveerd voor de daadwerkelijke omruilactie. Daarnaast wordt er nog circa € 9.000 gereserveerd voor de uitvoeringskosten. Het is dus mogelijk om deze actie uit te voeren binnen de bestaande middelen die hiervoor zijn toegekend.

Het is per huishouden, in de doelgroep, mogelijk om voor een bedrag van € 650 een energiezuinig apparaat aan te schaffen zonder bij te hoeven betalen. Ervaring leert dat inwoners, binnen de doelgroep, vaak geen financiële middelen hebben om zelf een financiële bijdrage te leveren. Met € 650 kunnen inwoners een goed energiezuinig apparaat kopen. Met het beschikbaar gestelde bedrag van € 200.000 en uitgaande van de vergoeding van € 650 kunnen maximaal 307 huishoudens in de gemeente Maasgouw geholpen worden.

In totaal hebben 918 huishoudens de energietoeslag 2022 ontvangen. Ervaringen die opgedaan zijn in gemeenten die een vergelijkbare witgoedactie hebben, leert dat ongeveer ¼ ook daadwerkelijk een witgoedapparaat besteld. Uitgaande van deze ervaringscijfers kan er uitgegaan worden van 230 huishoudens.

Financiën

Voor de witgoedactie is in totaliteit een bedrag van € 209.000 nodig (witgoedactie € 200.000 en uitvoeringskosten € 9.000)

Voor de uitvoering van de witgoedregeling is ruim voldoende dekking aanwezig. Vanuit het Rijk zijn middelen beschikbaar gekomen in de vorm van een SPUK-regeling om in te zetten voor de aanpak energiearmoede, die deze kosten kunnen dekken.

Communicatie

Voor een goede uitvoering van de witgoedregeling is communicatie een belangrijk onderdeel. De witgoedregeling is bestemd voor de doelgroep van de aanpak energiearmoede. De inwoners worden per brief geïnformeerd over de mogelijkheden om gebruik te maken van deze regeling en krijgen het tegoed in de vorm van een voucher toegestuurd. Deze voucher kan vervolgens worden ingeruild voor een witgoedapparaat. Er wordt in overleg met de afdeling communicatie en Winst uit je Woning BV een communicatieplan opgezet.

Planning

Gestreefd wordt om met het project te starten in de week van 8 oktober, dan is ook de week van de duurzaamheid. De activiteiten van het project lopen af zodra het subsidieplafond is bereikt, of uiterlijk op 31 december 2024.

Afsluiting

Door inwoners met een laag inkomen de kans te geven om via deze regeling een energiezuinig witgoedapparaat aan te schaffen, leveren we als gemeente een bijdrage aan de aanpak energiearmoede.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Maasgouw,

De secretaris,

De burgemeester,

C.M. Keersmaekers

D. Schneider